

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 25(1174)

Ilmub 1949. a. aprillist Reede, 27. september 1985

Hind 2 kop.

SÕDURPOISTEST ON JÄLLE TUDENGID SAANUD.

Praegu tuletavad nad hoolega meelde seda, mis kaks aastat tagasi õpitud. On kuulatud loenguid, nüüd teevad arvestusi ja eksameid.

MIDA ARVAVAD NAD ISE?

OTT: Taas TPI seinte vahel jõudes valdas tunne, et kunagi sai ainuõige samm tehtud, otsustades selle «suure maja» kasuks. Loobumismõtteid pole veel pähe tulnud, arvan, ega nad tulegi. Tõsi, iga algus on raske, ka nüüd, kuid eks need kaks aastat õpetasid nii mõnestki raskusest jagu saama. Olen vaimustatud õppejõudude suhtumisest meisse, kes saabusid järjekordselt tarkust taga nõudma. Nad on üllatavalt vastutulelikud ja abivalmid, tänu sellele ei suuda ise mitte kuidagi lasta mööda mõnda töö

esitamise tähtaega, mis kaks aastat tagasi oli minu puhul päris tavaline nähtus. Tõsi, palju oli ununenud, palju on veel õppida, kuid arvan, et saab hakkama, kui kestab selline tüeliku vastastikuse mõistmise ühkkond tudengite ja õppejõudude vahel.

AVO: Tegelikult kui ma sõjaväes olin, siis alguses, eriti esimesel poolaastal ei olnud mul küll sellist plaanigi, et oma õpinguid TPI-s jätkata. Kuid õnneks see otsus siiski muutus. Sõjaväest tagasi jõudnud, kirjutasin kohe avalduse, et mind ennistatakse TPI-sse. Nüüd, kus on seljatanud geodeesia praktika ja ka peaaegu üks kuu õppetööd, ei kahetse ma küll, et tagasi tuln, kuigi alguses oli iga-sugune isu õppida kadunud. Nendest kursustest, mis siin praegu käivad (vahepeelgide likvideerimiseks) kasu kindlasti mingil määral on, kuid siis-

ki kipun ma arvama, et nii tiheda programmi järgi niisugust ainet nagu näiteks programmeerimine kuu aja jooksul ära ei õpi. Kuid kasu kahtlemata on. Ning siiski õppimise põhiraskus lasub nüüd igaühe enda õlgadel: see elementaarsemgi, mis kahe sõjaväeaasta jooksul ununenud, tuleb ju jälle meelde tuletada. Kuid peale selle tuleb ju kõrvalt veel uus materjal. Nii et — programm on tihe.

MEELIS: Armeest naasnu pehmete ajude kohta on meil minu arvates veel suhteliselt palju taipu. Üllatav on see et kaheaastane paus polegi kuigi palju endistest teadmistest kustutanud. Mis esimesel kursusel sai endale selgeks tehtud, see on siiani meeles, millest aru ei saanud, kadus nagu ni juba ammu. Imelikul kombel on tekkinud soov õppida, kui kauaks, seda näitab aeg. Sõdur-

peistena me nähtavasti ei seostanud veel kindlalt oma tuleviku TPI-ga, tähtsaimaks sooviks oli saada koju. Milliseks meie õppeudkus kujuneb, seda näitab juba varsti esimene arvutustehnika eksam.

OPPEJÕUD: Aga teate, nad on kohe hoopis teistsugused! Tõsised, asjalikud. Teevad hooliga oma töid. Tõepoolest mehed.

JÕUDU JA JÄTKU!

P. S. Nüüd oled Sa jälle tudeng. Tudengil on peale kõige muu ka oma ajaleht. See, mida sa võib-olla juba armees lugesid, mis Sul ehk oma kooligi paremini meeles aitas pidada. Nüüd on Sinu aeg oma ajalehte sisukamaks ja huvitavamaks muuta. Kui end taas kindlalt koolis tunned, astu ka meie tosti läbi (AIII-204). Tule ja vaata, ehk kirjutadki!

Lp. KEELEHUVILISED!

Kutsume Teid osalema TPI Keelte Rahvällikooli õppetöös. Informatsioon ja registreerimine toimub TPI võõrkeelte kateedris Ehitajate tee 5, IV-204, tel. 531-067, tööpäevadel kella 13.30-17.00 ja III-210, tel. 532-956, R. Kokkosta, tööpäevadel kella 10.00-17.00, v. a. reedel.

Õppetöö algus orienteeruvalt oktoobrikuu teisest nädalast, õppetöö toimub 1 kord nädalas.

1985/86. õ.-a. organiseeritakse alljärgnevad õpperühmad:

1. Inglise k. algajatele õppej. O. Pius aeg täpsustatakse
2. Inglise k. II õppeaasta õppej. A. Kivistik aeg täpsustatakse
3. Inglise k. kandidaadi miinimumiks õppej. M. Uibo neljap. k. 16.00 1. tund 3. okt.
3. Saksa k. algajatele õppej. T. Otto esmasp. k. 16.00 1. tund 7. okt.
5. Saksa k. kandidaadi miinimumiks õppej. V. Ristna teisip. k. 15.45 1. tund 8. okt.
6. Prantsuse k. algajatele õppej. V. Ristna esmasp. k. 15.45 1. tund 7. okt.
7. Prantsuse k. edasijõudnutele, õppej. V. Ristna neljap. 15.45 1. tund 10. okt.
8. Soome k. algajatele õppej. I. Viru esmasp. k. 17.00 1. tund 14. okt.
9. Soome k. algajatele õppej. I. Kurg aeg täpsustatakse
10. Soome k. edasijõudnutele õppej. I. Viru kolmap. 17.00 1. tund 2. okt.
11. Soome k. edasijõudnutele õppej. I. Kurg kolmap. 17.30 1. tund 2. okt.
12. Rootsi k. II õppeaasta õppej. I. Tael esmasp. k. 18.00.

NB!

Ungari k. ja hispaania k. rühmad avatakse kui on kindlaldaselt soovijaid. Teie ettepanekud ja soovid on teretulnud ja püüame neid arvestada.

TÄNA LEHES:

● VASTAB OLAVI
PHLAMÄGI — 2. lk.

TUDENGITEST TUBLI ABI

Juba viiendat aastat töötavad meie rajoonis maainimeste kõrval TPI üliõpilased. Tänavu on TPI koristusmalevas 24 kombainerit, 4 autojuhti, 3 viljakuiivatajat, 7 tüdrukut proovib oma võimeid loomakasvatuses. Kahju, et tänavune malev nii väike on. Rohkem oleks tahtnud näha just loomakasvatajaid, ka teraviljakombainereid ei jagunud kõigile soovijale. Ilmselt on olnud selles süüdi vähene selgitustöö ja reklaam tudengite hulgas. Aga need, kes praegusel raskel koristusajal kaasa löövad, on kõik tublid. Ainult kuus kombainerit on varem meie põldudel töötanud. Hea on see, et poisid ei ole alla vandunud. Seda tõendab ka, et 16. septembri hommikuks olid üliõpilased koristanud 3938,6 t vilja, mis teeb iga TPI kombaineri kohta 165 t. Koristusmalev on lõiganud 6% kogu rajooni teraviljast.

Tänavust edetabelit juhivad Armin Laidre, kellele praegune koristusperiood on neljas. Selle ajaga on ta kokku lõiganud 2000 t vilja. Tänavu on A. Laidre «Oktoobris» koristanud 409,7 t teri. Temast ei taha maha jääda kaks esimese aasta kombainerit «Kaardiväelase» kolhoosist. Ivar Haari ja Meelis Luige arvel on vastavalt 388 ja 359,1 t. Tublid on veel Rein Tamm «Oktoobris», Toomas Vaarmets Tammsaare nim. ning Heiki Sassi «9. Mais». Kuna Tammsaare nim. on viljalõikuse lõpetanud, siis seal töötanud kaks TPI tudengit läksid koos šeffkombaineritega ATK-st appi teistele majanditele.

Rahule on jäänud ka autojuhtide ja viljakuiivatajatega. Mõõdunud viie aastaga oleme välja õpetanud 92 kombainerit, kellest kaks on rajooni põldudel tagasi juba asutuste šeffidena. Nii et kasu TPI malevast on kindel.

Tudengite sotsialistlikust väistusest teeme kokkuvõtteid ja jagame parematele auhindu 27. septembril, tööperioodi pidulikult lõpetamisel.

ANTS TURB

(Paide rajooni ajalehest «Võitlev Sõna» nr. 111, 18. september 1985)

TAAS on päikesekiired peegeldumas põriloikudes. SÜGIS tuleb ikka veidi vara.

* Mida ütlete lõpetuseks?

NLKP Keskkomitee otsuses klubiliste asutuste ja spordirajatiste kasutamise parandamise kohta on pööratud meie tähelepanu inimestele vajalike tingimuste loomiseks mitmekülgseks tegevuseks vabal ajal puhkuseks ja kultuurseks arenguks. Konkreetset juhul tähendab see seda, et klubide ühendid ei tohi olla õhtuti suletud. Praegu, mil meie peabaa- siks on kohvik-klubi, nõuab see meilt töö mõningast ümberkorraldamist ja loodame, et oktoobrikuu jooksul kõik plaanitu ka käivitub. Plaan ise on aga selline:

- Esmaspäeviti algusega kl. 19. rocki-klubi muusikaõhtud (iga nädal).
- Teisipäeviti kl. 18.—20. Sport-tantsu (break) treeningtunnid Vello Vaheri juhtimisel, kella 20-st huvitavate kohtumise klubi (iga nädal).
- Kolmapäeviti kl. 19.—21. «Noorte ABC» perekonnaõpetus ja 21.—23 Suhtlemis- treeningud (kaks korda kuus).
- Kl. 19.—23. Huvialaklubide reklaamiüritused (1 kord kuus, vastavalt eriplaanile).
- kl. 19.—23. Tervete eluviiside klubi üritus (kord kuus).
- Neljapäeviti kl. 20.—23. diskoõhtud (iga nädal).
- Reedeti, kl. 20.—23. Teaduskondade temaatiliste puhkeõhtute aeg, mis korraldatakse koos komsomolikomiteega, s. t. alanud hooajal on «lossiõhtud» uues klubis (2 korda kuus).
- Kui üliõpilased ruumi ei kasuta, siis kl. 19.—22. šefluskoolide TPI propagandaõhtud keskkooliõpilastele (1 kord kuus).

Ja ühel reedel kuus tahaksime elus hoida tudengivarieteed, mil muusikat teeb ansambel ja rahvast just nii palju kui palju istekohti ümber lauda on. Laupäeviti kl. 19-st on teaduskondade (nii teenistujate kui üliõpilaste) käsutuses erialapäevade, viitsilaspäevade jms. organiseerimiseks.

Laupäev on ka teenistujate puhkeüritusteks pakutav. Pühapäeviti kl. 20 diskoõhtud (iga nädal). Loomulikult võib tegelikkus siin plaanitud pisut muuta, või muudab seda tudeng ise, sest kui ta ikka üritusele ei tule, on vaja midagi uut ja tõmbavamalt leida. Kordan veelkord, et iga hea ettepanek on tere- tulnud klubitöö paremaks muutmisel.

Käesoleval aastal töötas ja töötab meie klubi baasil ka «Sputniku» Interklubi, kus võimalus kohtuda välismaa noorsoodelegatsioonidega.

Omaette probleemiks on olnud üliõpilased ja alkohol. Lii- ga tihti juhtus noormeestel «pilt eest kaduma». Rängas pohmeluses vaeveldes püüti veel head nägu teha ja kange- lastki mängida. Hea, et nüüd- seks diskussioonid teemal — kas ja kui palju võtta, kas peale või alla — mõõdaniku jäävad. Loomulikult pole keegi sedavõrd naiivne, et loota ühest seadusest täit abi, kui sellele igakülgset toetuspinda ei leita. Aga TPI-s on see toetuspind olemas ja targem on «märjuke- se mõnud» kõrgkoolist lahus hoida, vastasel korral lahuta- takse teid kõrgkoolist. Tuden- gite üks kahtlasi ajaviiteid — «Kannu Kuke» ukse taga trü- gimine, jääb vaid vanemate kursuste mineviku «magusates- se» meenutustesse... Ja kõrtsi- õhtute ning ühikalabrakate asemele peaks täie sammuga astuma üliõpilasklubi oma poolt pakutavaga!

Ja tahaksingi veelkord rõhu- tada — teie vaba aja paremaks ja huvitavamaks sisustamiseks saate palju ikka ise teha.

Ühtlasi tänan «TP» toimetust võimaluse eest oma mõtteid vahendada, tänan neid, kes viitsisid küsimusi esitada ja neidki, kes vaevusid trükitut lugema.

1968. aasta malevalehes nr. 15 vastab tollane kõrg- ja kesk- erihariduse minister A. Koop küsimusele: Teie suhtumine EÜE-sse üldse? nii:

«EÜE olemasolu lükkab ümber skeptikute arvamuse, nagu poleks üliõpilased võimalised eneseteostuseks, vastutuseks.» Eneseteostus ja vastutus. Ise- tegemine ja vastutus.

Talvised ideed vajavad ellu- viimist, mõtted sisulist kontrol- li. Ise vajad selgust endas. Eneseteostus, mis lubab end proovida, end avada, end kont- rollida. Vastutus, mis ei luba langeda eneseteostuseni, Enese- teostus ja vastutus. Kui male- valt võtta need võimalused, pole enam malevat, pole sot- siaalselt mõtlevat üliõpilast. Eneseteostuskogemus. Vastu- tuse tunnetamine. Suvest talve, muusse üliõpilaseltsu. Üliõpilas- elust eelalisse ellu. Eneseleid- mine. Eneseteostus. Julgus. Vastutus, et mitte langeda eneseteostuseni.

1963. aasta malevalehes nr. 16 kirjutab tollane EÜE koman- dör Toivo Pangsepp:

«Ei kõrgema kooli ega ka EÜE põhieesmärk pole kõrgelt- kvalifitseeritud puusaagijate ettevalmistamine, pingutused on suunatud tulevase spetsia- listi paremale ettevalmistami- sele.»

TULEVASE SPETSIALISTI PAREM ETTEVALMISTAMI- NE.

1972. aasta malevalehes kir- jutab tollane EÜE komandör Peeter Vähi:

«Ehitusmaleva üheks põhiees- märgiks on aidata kaasa noor- te spetsialistide ettevalmistami- sele, arendada üliõpilastes ise- seisvust, initsiatiivi, kõrgenda- tud vastutustunnet ja aktiiv- sust. Ehitusmalev kui kõrgema kooli õppeprotsessi lahutamatu osa on muutumas üliõpilaskon- na sotsiaalse praktika baasiks, kohaks, kus noor inimene puutub kokku igapäevase elu praktiliste probleemidega, õpib suhtlema kaastellega, juhtima neid, hindama ja austama tööd ja töönimest.»

korral, sest ka need eeskätt tulenevad inimestest endast. Nendest samadest inimestest, kes on kohustatud ka kõik vead ja mured kõrvaldama.

Malev on elu eriline kont- sentraat. Kahe suvekuu jook- sul tulevad kõik elu puudused ja vead siin teravamini välja kui kusagil mujal. Kõik male- vas on taandatav malevlastele. Ka maleva nõrkus. Ainult ma- levlastelt peab küsima vastust maleva vigade ja puuduste kohta. Ja ainult malevlased on kohustatud andma vastust, sest ainult nemad on vastutajad. Nii et kõigi malevaprobeemi- de põhjustaja on malevlane ja kõigi malevaprobeemide lah- endaja on malevlane, ikka see sama halb-hea malevlane.

Probleem malevlased on ol- nud enam-vähem algusest pea- le (nii et igihaljas) ja vaevalt et see kuhugi kaob (nii et jääv). Nii kaua kui on malev, on malevlased. Ja tahta, et kõik 200, 500, 1000, 2000 malevlast oleksid kuldsete kätega tööme- hed, arenenud vastutustunde- ga, ääretult kohusetruud, ak- tiivsed ja energiaküllased oleks liiast, oleks absurdne. See ei ole vabandus, see on paratamatus. Või ka teisiti. Elu ei arene, kui vigasid ei kõrvaldata, kui pide- valt ei püüelda parema poole. Ka malev ei arene, kui vigasid ei kõrvaldata, kui ei püüelda täiuslikuma maleva poole. Aga kes on püüdejad, vigade kõr- valdajad? Ja kes on vigade, ebatäiuslikkuse põhjustajad? Ikka seesama halb-hea malev- lane. Dialektika. Malev on elav organisatsioon, nagu elugi vajab ta arenguks vastandite ühtsust ja võitlust, hea ja halva ühtsust ja võitlust, hea malev- lase ja halva malevlase ühtsust ja võitlust. Nii et probleem malevlased peab jääma, et are- nekš malev. See ei ole vaban- dus, see on paratamatus.

Toomas Etverk: «Kasahstanis olid erilised inimesed.

Kui 1966. aastal malev Ees- timaale tuli, tundus mulle, et malev muutub tavaliseks, sest rühmades oli liialt palju tava-

MALEVA VÕRRA RIKKAM

Algus TP-s nr. 22

ENNO TAMMER

Usun, et EÜE praegune koman- dör Indrek Ilomets kirju- taks sellele mõtteavaldusele kahe käega alla, kuid enne teeks siiski väikese korrektiivi. «On muutumas» asendaks kas «ON MUUTUNUD» või lihtsalt «ON». Ja Peeter Vähi ei pa- handaks nende paranduste peale.

Jah, esimene kokkupuude eluga. ISESEISVUS. INITSIA- TIIV. ENESEPROOV. ENESE- TEOSTUS. SIIRUS. AUSUS. OTSEKOHESUS. OMAVALIT- SUS. JUHTIMISKOOL. JUH- TIMISKOGEMUS. ELUKA- RASTUS. ELUKASVATUS. SOLIDAARSUS OMA PÖLV- KONNAGA. NOORTE SPET- SIALISTI PAREM ETTEVAL- MISTAMINE. ELUKOGEMUS. ELUKOOL. Mitte sõnad. Vaid tegelikkus malevas.

TEINE, PROBLEMAATILINE

«Nii imelik kui see alguses ka ei tundu, pean maleva kõi- ge nõrgemaks lülks malev- last.»

EÜE-80 komandör Andres Eesmaa 1983, aasta malevalehes nr. 15.

Kõik meie elus on taandatav inimestele. Inimestele, kes lõpp- kokkuvõttes on kõige eest vas- tutajad, kõigi ühiskondlike muutuste ja protsesside põhjus- tajad. Inimestelt peab nõudma vastust ja neilt peab saama vastust. Ka vigade ja murede

lisi inimesi. Tavalised inime- sed, kel kodu siinsamas, kes jga hetk võivad kõigele käega lüüa ja minema kõmpida. Jah, ka selline kartus oli, et malev jookseb Eestimaa laiali. Eks seegi oli üks põhjustest, miks algul mindi proovima saartele, ikkagi paljudele kaugem koht. Mäletan, et 1967. aastal oli keskstaabil piirivalvuritega kokkulepe, et ilma meie loata ei lasta kedagi mandrile.

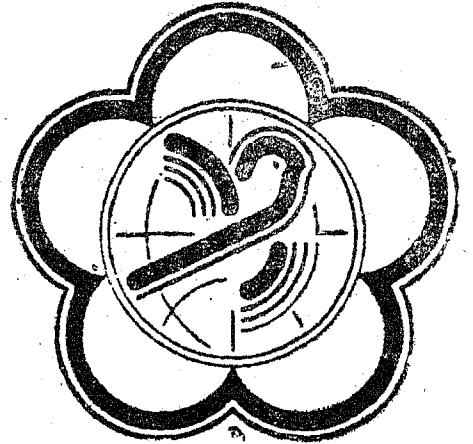
Tavalisus? See on vähene entusiasm, eestlastele nii igi- omane komme vaikselt pikku itsitada, see on töö- ja vaimu- energiat vähendades leida opti- maalne kesktee.

Tavalisus? 1966. aastal oli meil rühmas komisjariiks Saa- remaa poiss, kel kodu ja tüd- rukki meie elamise läheduses. See komisjar vedas üks päev rühmale antud autoga heina oma koju. Mina tekitasin sellest skandaali. Nooruses ollakse ju väga kategoorilised. Kuid kas Kasahstanis oleks nii tehtud? Mitte mingil juhul. Seda püü- dingi rühma liikmetele selgita- da. Aga rühmas oli tavalisi inimesi rohkem, nende meelest polnud komisjari teos midagi ebaloomulikku. Viltu vaadati hoopis minule: mis kohtumist- ja see sihuke on, mis õigusega.»

Tavalisus. Jah. Paratamatus. Jah. Malev vajab erilisi inimesi. Kuid peab läbi ajama ka tava- listega. Ja üks tavalistestki võivad ajapikku kasvada erili- sed. Võivad.

(Järgneb.)

MOSKVA
EDUARD
SAUL

Algus TP-s nr. 24

Moskva festivali järgmiseks suürürituseks peale avamist oli teatraliseeritud miiting «Dinamo» staadionil. Anti tagasi- vaade meie maa ajaloo neljakümne vüele aastale. Miiting oli väga originaalselt teostatud, kasutatud palju kujund- likke vütteid, mõjus vähemalt kohapeal tugevasti.

Nagu ma juba kirjutasin, mõõdus enamus festivalipäevi üliõpilaskeskuses. Iga päev algas solidaarsusmiitinguga maa- ilma erinevate rahvaste toetuseks ja jätkus kas diskussioo- nide või kohtumistega. Miitingu teema määras kõige otse- semalt üra päeva suunitus. Oli ju Moskva festivali üks põhimõtteid, et iga päev oli pühendatud mingi ülemaailmse tähtsusega ideele või ideede kompleksile, tihti ka oma õiguste eest vitlevate rahvaste toetuseks.

Diskussioonide eripära seisnes selles, et ei nõutud kokas- tuslikku osavõttu. Iga delegaat vüis tulla ja lahkuda, mil- tal soovis, igaküis vüis esineda. Selline reglement oli ka ainuõige, sest huvitavaid üritusi toimus üheaegselt väga palju. Et termin «vüga palju» ei anna eriti palju infot, siis täpsemalt öeldes langes «kuumematele» päevadele üle 300 ürituse.

Küsimused, mida Rahvusvahelises Üliõpilaskeskuses puu- dutati, olid väga paljudest eluvaldkondadest ning see oli igati loomulik ja ootuspärane. Festivalil oli ju esindatud ligi 150 riiki, kõigil neil erinev arengutase, erinevad prob- leemid ja eesmärgid. Nii kandiski see, millest festivalil rää- kida taheti, tugevasti individuaalselt pitsereit.

Ühe festivalipäeva lõpetasime suurel jäähöw'l, mille kok- kupanekul meie vabariik üheks kandvamaks jõuks oli. Sai näha kõike, talvemuinasjutust õhuakrobaatidemi, sai kuulda kõiki, alates «Mašina Vremeni» Ivo Linna ja Marju Läni- kuni. Tantsis ka «Palestra». Ilmselt sai näha-kuulda ligi- gagi palju, sest kava oli ilma ühtse läbiva joone ja ideeta, üle- kontsentreeritud. Kuid võimalus näha koduselt tuttavaid esinemisi oli siiski meeldiv ja nii polegi nurisemiseks põh- just. Siinkohal veel üks tähelepanek. Ühtki festivaliüritust ei saanud pidada puhtalt meelelahutuslikuks, teaduslikuks või sportlikuks. Oli ju festival eeskätt poliitiline üritus, mis juhündus festivalideviisist ja see pani pitseri kõigile üritis- tele, demonstreerides noorsoo ühtsust vüitluses rahu eest, imperialismi vastu. Siin tahaks ma veelkord korrata mõtet, mida ma juba mitmes kohas olen vüilja öelnud. Suurem osa delegaatidest olid noored, s. o. põlvkond, kes ise seda ja tema koledusi tunda pole saanud. Kuid meeldiv oli tõdeda just seda, et kõik tundsid, milline vüärtus on RAHU, ning kui habras see vüärtus on. Ja kõik tundsid — tuleb midagi teha, et seda vüärtust meie jaoks säilitada. See joon läbis kõiki delegatsioonide, hoolimata tõekspidamistest ja riigikor- rast ning just selline solidaarsus leidis endale Moskva festi- vali näol tugeva vüimenduse kogu maailma jaoks.

Üliõpilaskeskuse töö lõpetas suur tudengiball hotelli «Rossija» kontserdisaalis. Kasalöömise võimalust leidis iga balliküüaline, kui tal vaid tahtmist ja pealehakkamist oli. Peo lõpuks kandus ball üle õue, ning jäi mulje, et viimastel festivalipäevadel jäid ilusad unenäod küll kojufüüdmise aega ootama.

3. AUGUST, festivali lõpupäev, algas suure miitinguga Moskva Riikliku Ülikooli ees. Festivali viimane miiting kin- nitas veelkord festivaliidee võitu noorsoo seas.

Ohtul kell 20.00 jõudiski kätte festivali lõpuhetk, viimaste kokkuvõtte moment. Vist keegi meist, kes sel õhtul Luž- niki staadionil viibis, ei unusta seda iial. Ette rutates peaa- lisama, et hiljem televisiorist videosalvestust vaadates oli lausa kahju, kui palju selle hetke võimsusest ja ülevusest televaataja jaoks kaduma läks.

Peale V. Mišini ja J. C. Kennedy kokkuvõtet festivali- tööst algas lõpetamise kontserdiprogramm.

Vist kunagi varem pole Suure Teatri «Luikede järve» baleriinidel nii hulgaliselt tänuilikke pealtvaatajaid olnud. Ka nõukogude parimad tsirkuseartistid vüitsid oma kavaga kõikide südamed. Ei oskagi praegu öelda, kes suuremat ärevust tundsid, kas mitmekümne meetri kõrgusel tiirle- vad akrobaadid või pealtvaatajad.

Ja jõudiski kätte kurb-pidulik moment. Kustus festivali- tuli. Kuid vastuseks sellele süttis kümneid tuhandeid väi- keseid lampe festivaliküüalistele ja delegaatide kättes ning küllap ka südames.

KOKKUVÕTTEKS: OLI TÕELINE NOORSOÕURITUS. Täis tööd ja puhkust. Kohtumisi vanade ja uute tuttava- tega, uusi kogemusi ja üksteisemõistmist. Ning kõigile delegaatidele sai festivaliidee mõistuse ja südame hääleks. Ja mitte ainult neile, sest festival lendas läbi kogu maa- ilma rahvad.

XII ülemaailmne noorsoo- ja üliõpilasfestival on läbi.

ELAGU FESTIVAL! UUTE KOHTUMISTENI JÄRGMISTEL NOORSOÕFOO- RUMITEL!

Rakvere on linn Põhja-Eestis. Ajalooga linn. Tarvanpää kindlus praegugi esiaegade hõngu lisamas. Kultuuriga linn. Rakvere teater on ja jääb ikkagi RAKVERE TEATRİKSI. Rakvere rajoon on põllumajanduse esirinnas. Oma tugevuse poolest on Rakvere rajooni majandid teada-tuntud üle vabariigi ja kaugemalgi. Rakveres on metsamajand, mis juba aastaid eduka töö eest nii vabariiklikke, kui üleliidulisi punalippe saab.

Meie otsisime tipikaid. Ja neid leiab elkoige ikkagi tööstusest. Aga päris OMA tööstust on Rakveres vähe. Rohkem on suurte ettevõtete filiaale. Päris oma on ETKVL-i Tootmiskoondis «RAKVERE». Tuntud üle Nõukogude Liidu. Selles ettevõttes käisimegi. Vahelduse mõttes läksime tipikaid mujaltki otsima. Kes otsib, see leiab. Tipikaid oli ka Rakvere Tarbijate Kooperatiivis ja informatsiooni-arvutuskeskuses.

Paari sõnaga ETKVL-i tootmiskoondisest «Rakvere». Loodud 1945. aastal. Algul koosnes 14-st väiksest tootmispunktist, kus töötas 76 inimest. Valmistati veoseadmeid, mööblit, savist ja plekist nõusid. Samuti tegeldi kohvi ümbertöötlemise ja elanikkonna teenindamisega (jalatsiremont jm.).

1. maist 1974 kantakse praegust nimetust. Nüüdseks ollakse ETKVL-i süsteemi suurim tootmiskoondis. Tegeldakse puidutöötlemis-, tekstiili-, toiduainete- ja metallitöötlemistööstusega. (Ehk nagu üks kohalik ütles: «Siin tehakse kõike alates okstraadist, lõpetades kohvi ja maltoosaga.») Ligi 40% toodangust kannab riikliku kvaliteedimärki.

MAIA-LIIS SUPPER, plaaniökonomikaosakonna juhataja, lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi 1970. aastal masinaehituse ökonomika ja organisatsioonierialal.

«Mina lõpetasin kaugõppes. Pärast keskkooli tulin kohe koondisesse tööle. Konstrueerimisosakonnas töötasin kopeerijana ja tehnikuna. Pärast keskkooli teisel aastal (1963) mõtlesin edasiõppimise peale. Tahtsin statsi, kuid ei saanud suunamist. Otsustasin siis, et kaugõppe. Lapse sünni tõttu venis õppimine küll pikemaks kui muidu, aga ära lõpetasin. Ülikooli poole ei mõelnudki. Nii palju tunnetasin, et kõidavad reaalaralad, aga samas päris masinate ligi ka ei julgenud trügida. Nii jäigi majanduse eriala.

Kaugõpe nõuab püsivust, kannatust. Kuidas õppejõude kätte saada, kuidas oma kursusetööd ja arvestused ära teha. On tulnud üksindagi eksameid anda. Muidugi, ilmselt teadmised mõnevõrra pinnapealsemaks jäävad. Ikka oli vahel nii, et kiiruga löödi käega ja pandi mõnigi hinne niisama. Tehnikapool ja ka tootmise organiseerimise küsimused olid mul tugevad, sest olin ettevõttes nendega kogu aeg kokku puutunud. Puhtmajanduslikud teadmised valmistasiid raskusi, siiani on kerge hirm nende ees. (Praegu vaatan üht mõõdund aastal lõpetanud, et kui palju on teoreetilised teadmised edasi läinud. Programmeerimist oli meil vaid üks semester, aga hirmsasti tunnend nüüd sellest oskusest puudust.)

Ettevõttes suhtuti minu õppimisse hästi. Üldse oli selline aeg, kui püüti, et iga inimene edasi õpiks, sest vajati haritud inimesi — ettevõtte hakkas kasvama. Ahjaa, õppejõududest on mulle meelde jäänud Ott Rünk, kes ühel konsultatsioonil ütles, et üle 12 korra pole minu juures eksamil keegi käinud. Ta andis kujutatavat geometriat, oli väga hea õppejõud ja lahe inimene. Samuti Lepamaa (eesnime ei mäleta), kes töenäosusteooriat luges. Tema ütles, et kui te arvate, et midagi teate, siis ärge parem eksamil tulge.

Ah et mida TPI mulle andis? Põhja, julguse edasilikumiseks, teadmise, et kui jäädk jänni, siis on sul ometi OSKUS otsida vastavat kirjandust. Ja ka selle teadmise, et kui vähegi võimalik, peab noor inimene lõpetama kõrgkooli. Muidu tänapäeval enam hakkama ei saa.

Pärast lõpetamist töötasin edasi konstrueerimisosakonnas, ent juba vanemkonstruktorina. 1972. aastal viidi üle tootmisosakonda, hiljem töötasin veel mõnda aega raamatupidamises ja 1982. aasta algul päevapealt sain selle ametikoha. Hirm ja mure olid küll suured, et kas saan hakkama. Aga ega midagi. SAIN. Omajagu abi oli loomulikult tugevas kollektiivis.

TPI eluga olen tuttav. Kasvõi sellepärast, et oma poeg tuli siia õppima. Mehaanikasse autosid ja automajandust. Praegu ta saab sõduripoisi karastust. Teaduskonna kokkutulekutel olen käinud. Oma kursusekaaslastega kokku juhtunud, no siis läheb ikka jutt õppimise ja kooli peale. Head aastapäeva!»

JÜRI PÄRNASTE, puidutöötlemise tehnoloogia osakonna juhataja, lõpetanud Tallinna Polütehnilise Instituudi 1983. aastal puidutöötlemise tehnoloogia erialal.

«Mina olen siia suunatud. Ise tahtsin ka. Olen siit lähedalt pärit. Vanemad elavad Viru kolhoosis. Suurlinna elu ei kütkesta, siin on rahulikum ja kodusem.

Pärast keskkooli töötasin Rakvere Metsakombinaadi Tudu metsapunkti saekaatriks. Puidulõhn hakkas meeldima. Just sel ajal loodi ka eriala. Lugesin reklaami ja otsustasin. Siiani ei kahetse. Et kindlam oleks, tulin läbi nulli.

Alguses töötasin tehnoloogia-insenerina. Osakonnajuhatajaks saades kasvas loomulikult vastutus. Töö põhimõtteliselt on sama, aga jah vastutus ja hääre on suurenenud. Kõik puiduga seotud tehnoloogilised operatsioonid kanda paberile, pida materjalide üle arvestust, kui tuleb uus toode juurutamiseks, siis ka hinnad, jooksev kontroll tehnoloogia üle, materjalide kulutamise üle. Alluvuses on otseselt kolm inimest. Palju, on ka osakonnasisset tööd. Kõik see nõudis omajagu harjumist. Kuid õnneks oli mu diplomielne praktika samas ettevõttes, diplomiprojekt sellest ettevõttest, nii et võõras see töö mulle siin ei olnud. Ka TPI ajal olin kõigi operatsioonidega kokku puu-

tunud (ainult nüüd on mastaaploomulikult teine).

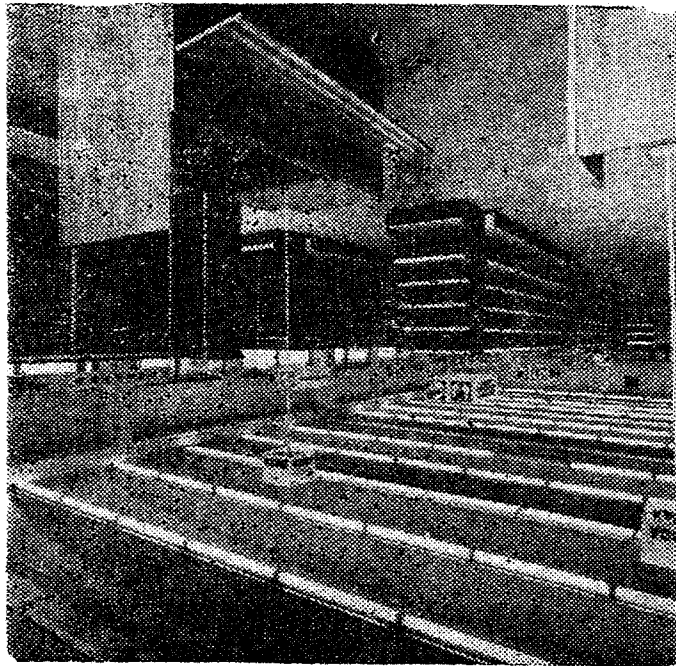
Tehakse siin kaupluse sisustust (letid, riiulid, tagaseinad), kontorimööblit, kaubaaluseid, tööstusettevõtete sisustust, raamaturiuleid, praegu on juurutamisel uus kontorimööbel, tegelen just selle hindadega.

TPI-st sain laialdased teoreetilised teadmised (üldpõhi) ja oskuse materjale otsida ning kasutada (eriala tundmine). Samuti teadmise, et endale vajalik tuleb ikka kõrvalt otsida, nii kooli ajal kui ka pärast. Puudu jäi arvutustehnika oskumisest, seda osa on tulnud käigupealt omandada. Nõrgaks jäi ka seadmete tundmine. Nüüd on kuulda, et kateeder saab uued laborid seadmetega, nii et tulevastel puidutehnoloogidel on selles mõttes kergem. Kui Tallinnas olen, astun kateedrist ikka läbi. Vahel läheb abi vaja ja kõige värskem info meie eriala kohta liigub ju ka selles majas. Õppejõududest ongi kõige rohkem meelles puidutöötlemise kateedri juhataja Tiit Kaps ja ka kõik teised kateedri õppejõud, sest meil oli tööpoolest tihe suhtlus. Tänu sellele on ka kindel veendumus — olla lõpuni oma eriala patrioot, mitte lahkuäa omerialalt. Ja veel: et põhiteadmised ei unuks, et tee tipimajja ei rohtuks.

TPI ajast on palju meelde tuletada. Kasvõi kuut aastat ühiselamus. Või kateedrimaja valmimine, selle sisseadmine. Suure maja sagimine. Sessielne ärevus. Lõputu ringisõitmine. Vahvad kontserdid. Glehni loss.

Pärast TPI-d oli veidi harjumatu olla. Olid harjunud sõprade-seltsimeestega tihedalt läbi käima, ikka abi saama, kui vaja. Tööl hoiab iga inimene rohkem enda poole. Töökollektiiv on hoopis midagi muud.

Üten ausalt, oma tööga olen rahul. Ja ootan põnevusega uue puidutsehhi valmimist (võib-olla järgmine viisaastak). Sellega paranevad tootmis- ja olmetingimused, uueneb sisse-seade. Tööd on palju, vahel ei piisa tööajast, tuleb õhtutest lisa võtta. Mõnes mõttes ongi parem, sest õhtuti on rahulik, töövõljalikus suurem. Puidutööstuses on veel palju teha, et see heale järjele jõuaks. Nii meie koduvabariigis tervikuna kui ka meie ettevõttes.»

Trükkkoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Орган парткома. Декората, комитет ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник». Типография «Юнисалу», Пикк, 40/42. Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261. Адрес редакции: 200026 Таллин, Эхитайте тее, 5, ТПИ, 3 корпус, комната 204. Тел. 537-261.

INFORMATSIOONI-ARVUTUSKESKUSES

Vestlevad: tehnilise teenindamise büroo juhataja **TOOMAS TUTTELBERG** (lõp. LE 1980) arvutite eksploatatsiooni-osakonna juhataja **ARVO TAIMSAARE** (lõp. LS 1979) insener-elektroonik **RIHO KOKK** (lõp. LE 1982).

TT: «Töötleme informatsiooni rajooni põllumajandusettevõtetele, autobaasidele, riigipangale (ka Kohtla-Järve osakonnale) ja veel teistelegi asutustele. Inimesi on tööl 90 ringis. Mehi võib kahe käe näpudel üles lugeda. Töö iseloom on ju naiselik — klahvidel klõbistada. Enamik mehi seda ilmselt teha ei taha.»

TK: «Kui masinad on korras ja töötavad, polegi meil erilist tööpinget. Vahel öeldakse: mis te siin istute! Kui masinad on rikkis ja neid parandame, öeldakse: miks te nii kaua teete! Selline on lühidalt meie töö iseloom.»

AT: «Minul on töö juures vähe aega, instituudis oli rohkem.»

TK: «Instituut andis hariduse, ega eriala seal saagi täielikult selgeks teha. Palju õpib töötades. Käisin hiljuti Vilniuses neljakuulistel kursustel arvuteid õppimas, sest ega müüditud erialaga arvutid otseselt kokku ei läinud.»

TT: «Kui mina tippu õppima läksin, jagunes LE esmakordselt kahte rühma, tehnoloogiline kallak ja skeemitehnika. Rühma sattumine oli küllalgi juhuslik. Mina olin tehnoloogiarühmas. Profileeris meid füüsikalise keemia kateeder, peale lõpetamist töötasingi seal kateedris kolm aastat. Elamistingimused sundisid elukohta vahetama.»

AT: «Aga tippu ajal oli ühikas tööline kodu. Kui viimast korda oma koju peale viskasin — kuidagi kahju oli lahkuäa.»

TK: «Mina olin korrusevanem, elasime toas kolmekesi, vaibad põrandal, lilled vaasis. Oli jah kodu. Kursus... Olin sõjaväest tulnud, nullist läbi käinud, algul oli küll tunne, et oled laste hulka sattunud. Nii ainult paar esimest kursust, hiljem polnud küll enam mingit vahet. Kasvasid teised, muutusin ehk isegi. Sõjaväes oli endale justkui kest peale tulnud.»

AT: «Tagantjärele vaadates oli sõjaväeaeg ka emotsionaalses suhtes huvitav, muutusin sel väga tundeliseks. Ehk peabki inimene veidi hingeliselt piinlema... Ka mina käisin nullis. Esimesel kursusel oli raske. Sessid kah rasked. Mina olin laisk, kui teised sessi ajal õppisid, kirjutasin mina veel tagantjärele konspekte. Esimeseks mate eksamiks õppisin seitse päeva!»

TT: «Hiljem läks muidugi teistmoodi raskeks. Pea pole prügikast, kõik sinna sisse ei mahu. Inimlik, et mõnel eksamil lubati konspekte kasutada. Spikerdamise sain selgeks.»

TK: «Eks õppimise alguses oli kõik ilus — ees oli justkui suur müstiline maa, mida tahad vallutada. Tööl olles saad lõplikult aru, milline siis on su eriala...»

Rakvere Tarbijate Kooperatiivi kaubaturundja **SAIMA ROOSIVÄLI**.

Lõpetanud Rakvere III keskkoolis keemiaklassi, tahtis ta arstiks õppida. Läkski Tartusse, esialgu stomatoloogiapoliiklinikusse õde-perenaiseks. Kahe tööaasta jooksul sai nii mõndagi selgeks. Esmajärgkorras see, et arsti elukute talle siiski ei sobi. Opetajaks ka ei tahtnud. Oli soov valida midagi praktilist. Siis tuligi küllalt juhuslikult mõte astuda TPI-sse, KO-erialale. Kooliaeg oli tore. Kuigi kursusel vaid 2 poissi, said tüdrukud omavahel üllatavalt hästi läbi. Enamus oli ühikarahvas, ühikaelu nagu ikka — ära ei tüüdanud.

Meelde on jäänud II kursuse praktika Moldaavias. Veel oli praktika Pärnu Kalakombinaadis, kus praktikandid kui odav töövõud tinte pandi karpidesse toppima. Põltsamaa Põllumajanduskombinaadis sai kurke purkidesse topitud... Oleks võinud lasta brigadiri kõrval kasvõi ainult natukene käia. Töökatte puudus oli aga suur. Ja ettevõttes hea meel, kui keegi tööle tuleb. Diplomielne praktika on tavaliselt kohas, kuhu oled tööle suunatud. Saima diplomitöö nõudis kateedri juures töötamist. Nii juhtuski, et vahe õpitu ja töö vahel oli ehmatamapanev.

1983. aastal suunati Saima ETKVL Leivatootmiskoondise «Standard» Kiltingi-Nõmme tsehhi. Tööle minnes selgus aga, et kohta enam polegi. Oisu Toiduainetetööstuse Tehnikum lõpetas varem, nende suunatu sai koha endale. Siis surutigi Saima tööle Lihula tsehhi laboriinseneriks. Põhitööks sai iga päev leivakaalumine, sest aparatuur oli vana, leivad enamasti ala-, vahel ka ülekaalulised. Lihulas olid veel kivisõehjud, selles süsteemis küll vist ainukesed. Tihti kukkus leivahi sõna otseses mõttes sisse. Oiget mehaanikut kah polnud. Ka tsehhijuhatajal endal tuli vahel ahju kütta. Saimale öeldi: «Sa pead kõiki töid tegema, küll sa hakkad!» Tema ei hakanud. Õppida selleks, et ainult tainast sõtkuda...

Pani imestama inimeste kannatlikkust. Kui plaane täita ei jõutud, vähendati tellimusi ja keegi ei pahandanud. Oldi harjunud. Kui praeguses töös nii teeks, oleks lärm kohutav.

Saima lahkus sellelt töölt tervislikel põhjustel. Pärast operatsiooni ei saanud ta töötada kohas, kus ühes ruumis soe naha kuumaks kütab, teises aga tuul rüüded seljast tahav viia.

Praegune töö on kontoris, peamiselt telefoni taga. Vastutab selle eest, et toidukaupade fondid realiseeritud, hankelepingud täidetud. Otseselt tegeleb leiva-saia, teravilja ja jõusöödaga. Teadmised tulid tööga. Esimestel kuudel oskas vaid käske täita, hiljem õppis juba ise oma töid planeerima. On tööga väga rahul. Igatahes tööstusesse enam tagasi ei läheks. «Esimesed tribulised» olid liiga valusad. Juhtub sedagi... Ja kuigi ta ei tööta päriselt oma erialal, on TPI talle siiski andnud teadmised, vajalikud ka praeguseks tööks.